

Osavuositarkastus 1.5.-31.8.2019

Hallitus 1.11.2019

VAPO-KONSERNI OSAVUOSIKATSAUS 1.5.-31.8.2019

Hyvä strategian mukainen kasvu ja kannattavuuden parannus

Toukokuu-elokuu 2019 (verrattuna touko-elokuu 2018):

- Konsernin liikevaihto touko-elokuussa oli 134,2 (90,8) miljoonaa euroa
- Käyttökate (EBITDA) oli 18,4 (7,3) miljoonaa euroa, 13,7 (8,1) prosenttia liikevaihdosta
- Liikevoitto oli -5,3 (-10,6) miljoonaa euroa, -4,0 (-11,6) prosenttia liikevaihdosta, liiketulokseen sisältyy kertaluonteisia eriä 4,3 (-0,4) miljoonaa euroa
- Vapaa kassavirta ennen veroja oli 14,7 (-26,5) miljoonaa euroa
- Bruttoinvestoinnit olivat 11,2 (10,6) miljoonaa euroa
- Tulos/osake oli -267 (-282) euroa
- Korolliset nettovelat/käyttökate 3,5 (3,7)
- Omavaraisuusaste-% 48,8 (50,4)
- Sijoitetun pääoman tuotto-% (edelliset 12kk): 5,9 (4,3)

Konsernin liikevaihto oli tilikauden ensimmäisellä vuosikolmanneksella 134,2 (90,8) miljoonaa euroa. Hyvä myynnin kehitys tuli pääasiassa Grow&Care-divisioonasta, jossa myynti lähes tuplaantui viime vuoteen verrattuna pääosin BVB Substrates -yrityshankinnan kautta. Myös Energy-divisioonalla oli hieman edellisvuotta parempi myynti tilikauden ensimmäisen raportointijakson aikana lähinnä lisääntyneiden lämpötoimitusten vuoksi.

Tuloksellisesti kesäkausi on energialiiketoiminnassa ennakoidusti tappiollinen. Toiminta keskittyy tuolloin polttoaineiden tuotantoon ja samaan aikaan asiakkaiden lämmityksen tarve on alhaisimmillaan. Myös Grow&Care-divisioona jäi hieman vertailukauden liiketuloksesta kilpailutilanteen kiristymisen vuoksi. Konsernin liiketappio tilikauden ensimmäisellä vuosikolmanneksella oli -5,3 (-10,6) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos oli hieman vertailukautta parempi -9,6 (-10,2) miljoonaa euroa ja raportoitu liiketulosta paransi merkittävä positiivinen tuloutus liittyen aiempiin liiketoimintoihin. Myös käyttökate parani merkittävästi ollen 18,4 (7,3) miljoonaa euroa. Tässä on mukana 2,5 miljoonan euron parantava vaikutus uuden IFRS16-standardin käyttöönotosta 1.5.2019 alkaen.

Konsernin kassavirta raportointikaudella oli 14,7 (-26,5) miljoonaa euroa. Kassavirran positiiviseen kehitykseen vaikuttivat lähinnä tehostamistoimenpiteet käyttöomaisuuden kierron osalta sekä parantunut käyttökate.

Toimitusjohtaja Vesa Tempakka:

Uuden strategian eteneminen muuttaa Vapoa kansainväliseksi biomassaan perustuvaksi monialayhtiöksi - konsernin ensimmäisen vuosikolmanneksen liikevaihdosta peräti 2/3 Grow&Care-divisioonasta

Vapon uutta liiketoimintastrategiaa on toteutettu onnistuneesti nyt kuudentoista kuukauden ajan. Uudella strategialla vähennetään energiaturpeen merkitystä konsernissa ja haetaan kasvua kansainvälisiltä ammattiviljelyn kasvualustamarkkinoilta sekä luodaan biomassapohjaisia uusia korkeamman jalostusarvon tuotteita uusiin käyttömuotoihin.

Kekkilä-BVB, joka aloitti toimintansa 2019 alusta alkaen, on Euroopan johtava toimija kasvualustamarkkinoilla ja sen tuotteita viedään yli 100 maahan. Tällä pyritään energiyhtiönä tunnetun Vapon muuntamiseen entistä voimakkaammin kansainväliseksi turpeen ja muiden suobiomassojen monipuoliseksi jalostajaksi.

Kekkilä-BVB:n yritysjärjestely näkyy jo selvästi Vapo-konsernin tilikauden ensimmäisen vuosikolmanneksen luvuissa. Liikevaihto oli 48 prosenttia vertailujaksoa suurempi, käyttökate 152 prosenttia suurempi ja raportoitu liiketulos oli -5,3 miljoonaa euroa, kun se vertailukaudella oli -10,6 miljoonaa euroa. Ensimmäinen vuosikolmanneksen on Vapolle normaalisti tappiollinen, koska siihen ajoittuvat tuotantosesonin kulut ja vastaavasti energian ja polttoaineiden myynnin volyymit ovat alhaisimmillaan. Ensimmäinen vuosikolmanneksen on Kekkilä-BVB:n myyntisesonkia.

Vuosikolmanneksen oli kassavirran kannalta vahva. Kassavirta oli 41,2 miljoonaa euroa vertailujaksoa suurempi. Tähän vaikuttivat erityisesti käyttökateen parantuminen sekä jo tehdyt käyttöpääomakierron tehostamistoimenpiteet.

Konsernin liiketoiminnan muutoksen suuruutta kuvaa hyvin se, että Grow&Care-divisioonan liikevaihto vastasi jo 67 prosenttia konsernin liikevaihdosta, kun se vertailujaksolla oli 51 prosenttia. Toinen strategisesti merkittävä tapahtuma vuosikolmanneksella oli Vapon ensimmäisen aktiivihiilitehtaan rakentamisen aloittaminen Ilomantsiin heinäkuussa. Tehtaan on määrä olla tuotannossa syksyllä 2020.

Konsernin turvetuotanto onnistui kaikissa tuotantomaisissa suunnitellusti. Meillä on nyt hyvälaatuista turvetta varastoissa liki puolentoista sesonin tarpeisiin, joten pystymme täyttämään asiakkaidemme tarpeet, vaikka olosuhteet olisivat poikkeukselliset.

Vapo muuttuu strategian mukaisesti, mutta tarvitsemme yhdessä asiakkaidemme kanssa riittävän pitkän siirtymäajan siirryttäessä kohti hiilineutraalia Suomea. Yhtiö tukee Suomen hallituksen energia- ja ilmastopolitiikkaa, jonka mukaan energiaturpeen käytön tulisi puolittua vuoteen 2030 mennessä. Vapo onkin asettanut itse tavoitteeksi CO₂-päästöjen puolittamisen omissa laitoksissaan samassa aikataulussa. Päästöoikeuksien nouseva hinta ohjaa turpeen käyttöä tehokkaasti Suomen hallituksen tavoittelemaan suuntaan.

Energiaturve tuo vuositasolla konsernille noin 20 prosenttia liikevaihdosta, mutta sen merkitys on edelleen merkittävämpi kassavirran ja käyttökateen kohdalla. Yhtiön tavoitteena on rakentaa uusista liiketoiminnoista merkittävä kolmas positiivista kassavirtaa ja liiketulosta tuova divisioona konserniin.

Kuluneen tilikauden aikana Vapo on panostanut edelleen merkittävästi työturvallisuuden parantamiseen kaikissa toimintapaikoissaan eri maissa.

Kehitys liiketoimintasegmenteittäin

Raportointisegmentit muodostuvat konsernin divisioonista Vapon uuden johtamismallin mukaisesti. Vapo Groupin raportoitavat segmentit 1.5.2018 alkaen ovat Energy, Grow&Care, New Businesses ja muut toiminnot.

Energy

Energy-divisioona vastaa Vapo-konsernin tarjoamista energia- ja polttoaineratkaisuista Suomessa, Ruotsissa ja Virossa. Tarjoamme energiantuottajille turve-, puu- ja pellettipolttoaineita sekä toimialan kehittyneimpiä etäkäyttöpalveluita. Teollisille ja kunnallisille asiakkaillemme tuotamme lämpöä ja höyryä palveluna kuudella voimalaitoksella sekä noin 150 lämpökeskuksella. Toimitamme kuluttaja-asiakkaillemme kaukolämpöä yli 35 kaukolämpöverkossa. Pellettiasiakkaitamme palvelemme sekä oman myyntipalvelumme ohella verkkokaupassamme. Divisioonan liikevaihto huhtikuussa 2019 päättyneellä tilikaudella oli 289 miljoonaa euroa, josta noin puolet koostui uusiutuvista biopolttoaineista ja energiaratkaisuista.

Tilikauden ensimmäisen tertiilin (touko-elokuu) liikevaihto oli 45,1 (44,6) miljoonaa euroa. Liiketappio raportointijaksolta oli -11,4 (-11,0) miljoonaa euroa ja käyttökate 5,0 (3,3) miljoonaa euroa. Liiketulokseen sisältyy kertaluonteisia eriä 0,3 (1,1) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit olivat 4,8 (9,0) miljoonaa euroa.

Tilikauden ensimmäisen tertiilin aikana vertailukautta viileämpi kesä lisäsi lämmitystarvetta ja nosti lämmön kysyntää. Lämmön toimitukset ylittivät 14 prosentilla vertailukauden toimitusmäärät. Uusiutuvien biopolttoaineiden toimitukset nousivat vertailukaudesta, mutta korkea päästöoikeuden hinta laski osaltaan energiaturpeen kysyntää ja kokonaisuutena polttoaineiden toimitukset jäivät 9 prosenttia vertailukautta alhaisemmaksi.

Kesän 2019 tuotantokaudella turvetta nostettiin normaaleissa olosuhteissa. Tällä ei ollut merkittävää tulosvaikutusta verrattuna vertailukauteen. Polttoainevarastot riittävät turvaamaan asiakkaiden polttoainetoimitukset.

Energy	5-8/2019	5-8/2018	Muutos	5/2018-4/2019
Liikevaihto (milj. €)	45,1	44,6	1,2 %	289,4
Käyttökate (milj. €)	5,0	3,3	52,8 %	64,3
Liikevoitto (milj. €)	-11,4	-11,0	-3,1 %	33,2
Investoinnit (milj. €)	4,8	9,0	-47,0 %	27,3
Henkilöstö	380	403	-5,7 %	369,8
Energian myynti, turve (GWh)	1 261	1 509	-16,4 %	9 708
Energian myynti, muut polttoaineet (GWh)	655	613	6,9 %	3 691
Lämmön ja höyryn myynti (GWh)	261	229	14,0 %	1 639

Grow&Care

Grow&Care-divisioonan Kekkilä-BVB on Euroopan johtava ja monipuolisin kasvualustatoimija ammattiviljelijä- ja kuluttajasegmenteissä. Olemme erikoistuneet kehittämään, tuottamaan ja markkinoimaan korkealuokkaisia kasvualustoja, katteita ja lannoitteita viherrakentajille, ammattiviljelijöille, jälleenmyyjille sekä kotipuutarhureille. Turvetta toimitetaan lisäksi eläinkuivikkeiksi hevostiloille, karjatilalle, sikaloille ja siipikarjan kasvattajille. Maailman suurimpana kasvuturpeen tuottajana toimitamme kasvuturvetta raaka-aineena jatkojalostukseen ympäri maailman vastuullisuuden ollessa osa kaikkea mitä teemme.

Divisioonan tunnetut brändit Kekkilä Garden ja Hasselfors Garden tarjoavat tuotteita kotipuutarhureille ja viherrakentajille pohjoismaissa ja Virossa. BVB Substrates -yrityshankinta on laajentanut tuotevalikoiman Jardino ja Veenbaas brändeillä Keski-Euroopan markkinoille. Ammattiviljelyliiketoiminnassa BVB Substrates ja Kekkilä Professional brändit keskittyvät kotimarkkinoiden lisäksi globaaleihin markkinoihin vientimaiden lukumäärä on yli 100 maata.

Tilikauden ensimmäisen tertiilin (touko-elokuu) liikevaihto oli 90,2 (46,7) miljoonaa euroa. Liikevoitto oli 4,1 (4,8) miljoonaa euroa ja käyttökate 10,7 (8,0) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit olivat 2,8 (1,0) miljoonaa euroa.

Grow&Care-divisioonan liikevoitto heikkeni edellisen vuoden ensimmäiseen tertiiliin verrattuna. Aikaisemman vuoden hyvä turvetuotanto on lisännyt kilpailua ja turpeen hyvä saatavuus on aiheuttanut hintapainetta maailman markkinoilla. Epäsuotuisaan tuloskehitykseen on ollut vaikuttamassa myös logistiikkakustannusten nousu, jota ei täysimääräisesti ole pystytty viemään myyntihintoihin.

Grow&Care	5-8/2019	5-8/2018	Muutos	5/2018-4/2019
Liikevaihto (milj. €)	90,2	46,7	93,1 %	179,0
Käyttökate (milj. €)	10,7	8,0	32,8 %	22,0
Liikevoitto (milj. €)	4,1	4,8	-16,0 %	13,0
Investoinnit (milj. €)	2,8	1,0	189,1 %	4,2
Henkilöstö	571	293	94,6 %	380

New Businesses

New Businesses-divisioonan, joka koostuu Carbons ja Ventures yksiköistä, tehtävänä on luoda omiin raaka-aineresursseihin pohjautuvia tuotteita ja innovaatioita. Tuotekehitystyö vaatii resursseja ja New Businesses-divisioonan tavoitteena on tuottaa uutta kestävää liiketoimintaa, mikä lisää jatkossa omistaja-arvoamme. Vapo Venturesin vastuulla on myös kehittää ja hallita konsernin yhteistä innovaatiotoimintaa ja hallita yhtiön IPR-omaisuutta.

Kauden liiketappio oli -0,8 (-0,7) miljoonaa euroa ja käyttökate oli -0,8 (-0,7) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit olivat 1,7 (0,3) miljoonaa euroa. Active Carbon Ilomatsin tehtaan investoinnit ja rakennusvaihe etenee suunnitelman mukaisesti aikataulun osalta. Sen tarkoituksena on vuoden 2020 aikana aloittaa toimintansa.

New Businesses	5-8/2019	5-8/2018	Muutos	5/2018-4/2019
Liikevaihto (milj. €)	0,0	0,0	-	0,0
Käyttökate (milj. €)	-0,8	-0,7	-9,2 %	-2,1
Liikevoitto (milj. €)	-0,8	-0,7	-9,0 %	-2,2
Investoinnit (milj. €)	1,7	0,3	462,7 %	3,1
Henkilöstö	19	18	4,2 %	16

Muut toiminnot

Muut toiminnot-segmentti pitää sisällään Vapo-konsernin liiketoimintayksiköille allokoimattomia eriä liittyen konsernin hallinto-, supply chain management-, yritysjärjestely- ja muihin tukitoimintojen kuluihin.

Muut-segmentin vaikutus liiketulokseen touko-elokuussa oli 2,7 (-3,7) miljoonaa euroa. Tähän vaikuttaa merkittävästi kertaluonteisena eränä päättyneisiin liiketoimintoihin liittyvä tuloutus arvoltaan 4,9 miljoonaa euroa. Tässä on kyse saadusta akordista liittyen omanpääomanehtoiseen lainaan.

Muut	5-8/2019	5-8/2018	Muutos	5/2018-4/2019
Liikevaihto (milj. €)	0,0	0,1	-42,2 %	0,2
Liikevoitto (milj. €)	2,7	-3,7	174,8 %	-4,2
Henkilöstö	120	90	33,3 %	103

Kassavirta, investoinnit ja rahoitus

Konsernin vapaa kassavirta ennen veroja oli 14,7 (-26,5) miljoonaa euroa. Käyttökateen parannus ja käyttöpääoman tehostamistoimet vapauttivat käyttöpääomaa verrattaessa edellisvuoteen. Käyttöpääoman muutos paransi kassavirtaa 4,1 (-25,2) miljoonaa eurolla. Käyttökate (EBITDA) oli 18,4 (7,3) miljoonaa euroa.

Raportointikauden bruttoinvestoinnit olivat 11,2 (10,6) miljoonaa euroa eli 50,2 (64,2) prosenttia poistojen määrästä.

Korolliset nettovelat olivat raportointikauden lopussa 299,9 (233,9) miljoonaa euroa. Korollisten nettovelkojen suhde käyttökatteeseen (net debt/EBITDA) 31.8.2019 oli 3,5 (3,7). Lyhytaikainen korollinen velka oli 115,0 (15,8) miljoonaa euroa. Konsernin pitkäaikaisista korollisista veloista 36,7 prosenttia on omavaraisuuteen sidotun kovenanttiehdon piirissä, jonka ehdot täyttyivät katsauskauden lopussa.

Omavaraisuusaste oli elokuun lopussa 48,8 (50,4) prosenttia ja nettovelkaantumisaste 75,7 (70,8) prosenttia. Molempiin vaikutti IFRS16 standardin käyttöönotto 1.5.2019 alkaen. Konsernin taseen loppusumma oli 824,5 (680,8) miljoonaa euroa. Konsernin nettorahoituserät olivat -2,3 (0,4) miljoonaa euroa. Nettorahoituserät olivat 1,7 (0,4) prosenttia liikevaihdosta.

Toimintaan sisältyvä luontainen kausivaihtelu

Vuodenaikojen mukaan vaihteleva lämmitystarve sekä turvetuotannon keskittyminen ensimmäiseen tertiiliin tuovat syklisyyttä konsernin energialiiketoimintaan. Päättynyt ensimmäinen vuosikolmannes keskittyi polttoaineiden tuotantoon ja hankintaan. Pitkät poutajaksot ovat turvetuotannon onnistumisen edellytys niin määrällisesti kuin laadullisesti. Päättynyt kesä tarjosi kohtuullisia olosuhteita yhtiön tuotantomaissa ja pääsimme tälle kesäkaudelle asetettuihin tuotantotavoitteisiin. Tulevien syyskuukausien lämpötilalla on suuri vaikutus yhtiön koko tämän lyhyen tilikauden taloudelliseen tulokseen.

Grow&Care-divisioonan puutarhaliiketoiminta on myös altis kausivaihteluille parhaimman kysynnän ajoittuessa kevätkesään mutta jatkuen myös kesä- ja syyskaudella. Turvetuotanto on keskeisessä roolissa myös Kekkilä-BVB:ssä ensimmäisellä vuosikolmanneksella ja yhtiö saavutti tuotantotavoitteensa päättyneellä kaudella.

Henkilöstö

Tilivuoden ensimmäisellä vuosikolmanneksella konsernin palveluksessa oli keskimäärin 1 089 (804) henkilöä.

Henkilöstö segmenteittäin, keskimäärin

	5-8/2019	5-8/2018	5/2018- 4/2019
Energy	380	403	370
Grow&Care	571	293	380
New Businesses	19	18	16
Muut	120	90	103
Yhteensä	1089	803	869

Henkilöstömäärän nousu vertailukaudesta liittyy lähinnä hollantilaisen BVB Substrates yrityshankintaan vuoden 2019 alusta alkaen.

Uuden rakenteen mukaisesti Vapo-konsernin Suomen toimintojen yhteinen yt-neuvottelukunta kokoontui kerran raportointijaksolla. Kokouksessa esiteltiin konsernin talouskehitystä, uuden strategian toteutumisen edistymistä, henkilöstö- ja koulutussuunnitelma sekä divisioonien liiketoimintajohtajien katsaukset.

Liiketoimintojen lähiajan riskit

Energiaturpeen käytön kannattavuus heikkenee edelleen. Päästöoikeuden hinta on nyt noin 25 euroa per CO₂ tonni. Päästöoikeuden hinta ja turpeen vero 3 euroa per MWh lämmöntuotannossa ovat johtamassa tilanteeseen, jossa kuitupuusta on tulossa energiaturvetta edullisempi polttoaine.

Vähentyvällä energiaturpeen kysynnällä on vaikutusta myös Vapon turveomaisuuden arvostukseen taseessa. Sitä tarkastellaan säännöllisesti arvonalennustestauksen kautta ja turveomaisuudelle strategian mukaisesti pyritään luomaan korkeamman jalostusasteen mukaisia käyttökohteita.

Hallitusohjelma toteaa, että: ”Perustetaan turvealan laajapohjainen työryhmä selvittämään keinot, joilla turpeen käyttö suuntautuu hallitulla tavalla polton sijasta korkeamman jalostusasteen innovatiivisiin tuotteisiin. Työryhmän tulee esittää keinoja, joilla muutos tapahtuu alueellisesti ja sosiaalisesti oikeudenmukaisimmalla tavalla ja ettei muutos vaaranna Suomen sähkön ja lämmön toimitus- ja huoltovarmuutta.”

Myös energiaverotuksen kokonaisuudistus on alkamassa ja jatkuu kevääseen 2020. Vuoden 2021 budjetin valmisteluun liittyy paine turpeen veron korottamiseen. Mikäli näin kävisi, on edellä todetusti riski, että energiapuun rinnalla kuitupuu syrjäyttää nopeasti energiaturvetta energian tuotannossa.

Kansainvälinen tutkijaryhmä vaati syyskuussa 2019, että metsäbioenergiaa ei enää pidettäisi hiilineutraalina energiamuotona. Ryhmän mukaan vain metsäteollisuuden tähteet (puru, kuori) ovat hiilineutraaleja.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Vapo Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 5.9.2019. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen tilikaudelta 1.5.2018-30.4.2019 ja myönsi vastuuvapauden hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti maksaa 30.4.2019 päättyneeltä tilikaudelta osinkoa 410,00 euroa osakkeelta, yhteensä 12,3 miljoonaa euroa. Osingon maksupäivä oli 9.9.2019.

Yhtiökokous vahvisti hallintoneuvoston jäsenmääräksi kymmenen. Hallintoneuvostossa jatkaviksi valittiin Johanna Ojala-Niemelä, Heikki Miilumäki. Markku Eestilä, Hanna Halmeenpää, Lea Mäkipää, Hannu Hoskonen, Eero Kubin, Esko Kurvinen, Tommi Lunttila ja Tiina Snicker.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi kahdeksan. Puheenjohtajana jatkaa Jan Lång ja varapuheenjohtajana Markus Tykkyläinen. Tuomas Hyyryläinen, Juhani Järvelä, Risto Kantola, Kirsi Puntila ja Minna Smedsten jatkavat hallituksen jäseninä. Uudeksi hallituksen jäseneksi valittiin Maija Strandberg.

Tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

Vapo Oy laski 30.9.2019 liikkeeseen 100 miljoonan euron vakuudettoman etuoikeusasemaltaan seniorimuotoisen joukkovelkakirjalainan. Joukkovelkakirjalaina erääntyy lokakuussa 2025 ja sille maksetaan kiinteää 2,125 prosentin vuotuista korkoa. Joukkovelkakirjalainalla kerättävät varat käytetään kasvuinvestointeihin, jälleenrahoitukseen sekä konsernin yleisiin rahoitustarpeisiin.

Näkymät tilikauden loppuun 31.12.2019

Tilikauden tulevasta muutoksesta johtuen Vapo-konserni ei anna erikseen tulevaisuudennäkymää tälle lyhyelle poikkeukselliselle kahdeksan kuukauden tilikaudelle, joka päättyy aiemmin ilmoitetun mukaisesti 31.12.2019.

Vantaa, 1.11.2019

Vapo Oy
Hallitus

Lisätietoja antavat:

Vesa Tempakka, CEO
puh. 020 790 5999

Jarmo Santala, CFO
puh. 020 790 5991

Ahti Martikainen, Johtaja, viestintä ja yhteiskuntasuhteet
puh. 020 790 5608

Konsernin keskeiset tunnusluvut

MEUR	5-8/2019	5-8/2018	5/2018- 4/2019	5/2017- 4/2018
Liikevaihto	134,2	90,8	460,8	419,8
Liikevoitto (EBIT)	-5,3	-10,6	33,3	26,3
% liikevaihdosta	-4,0	-11,6	7,2	6,3
Liikevoitto (EBIT) ennen arvonalentumisia	-5,3	-10,6	33,5	27,2
% liikevaihdosta	-4,0	-11,6	7,3	6,5
Tilikauden tulos	-7,9	-8,5	25,2	17,6
Käyttökate (EBITDA)	18,4	7,3	74,1	61,1
+/- Käyttöpääoman muutos	4,1	-25,2	-45,7	37,6
- Nettoinvestoinnit	-7,8	-8,6	-50,7	-25,0
Vapaa kassavirta ennen veroja	14,7	-26,5	-22,3	73,6
Bruttoinvestoinnit	11,2	10,6	62,7	31,3
Sijoitetun pääoman tuotto % *	5,9	4,3	5,4	4,3
Sijoitetun pääoman tuotto % ennen arvonalentumisia *	5,9	4,4	5,4	4,4
Oman pääoman tuotto % *	6,9	5,6	7,0	5,2
Taseen loppusumma	824,6	680,8	805,8	697,5
Oma pääoma	396,0	330,3	404,0	347,9
Korolliset nettovelat	299,9	233,9	265,6	206,2
Omavaraisuusaste %	48,8	50,4	51,3	51,2
Korolliset nettovelat/käyttökate	3,5	3,7	3,6	3,4
Nettovelkaantumisaste %	75,7	70,8	65,8	59,3
Henkilöstö, keskimäärin	1089	803	869	758

*) Edelliset 12 kuukautta

***) Omavaraisuutta laskettaessa taseen pääomalaina on laskettu omaksi pääomaksi

Osavuositarkastuksen taulukot

Osavuositarkastuksen laadinta IFRS:n mukaisesti edellyttää konsernin johdolta arvioiden ja oletusten käyttämistä. Nämä arviot ja oletukset vaikuttavat tase-erien arvoon, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä raportointikauden tuottojen ja kulujen määriin. Arviot perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen, mutta lopulliset toteutumat saattavat poiketa tehdyistä arvioista. Tämän osavuositarkastuksen laadinnassa käytetyt arviot ovat samoja, joita sovellettiin tilivuoden 1.5.2018 - 30.4.2019 tilinpäätöksessä.

IFRS 16-vuokrasopimukset

Uutta IFRS 16 Vuokrasopimukset standardia on sovellettu 1.5.2019 lähtien. Uuden standardin käyttöönotto on johtanut siihen, että suurin osa Vapo-konsernin vuokrasopimuksista on merkitty taseeseen. IFRS 16 soveltamisen myötä Vapon varat ja velat ovat kasvaneet. Taseen varoihin merkityt käyttöoikeusomaisuuserät sisältävät maa-alueita, kiinteistöjä, koneita ja kalustoa. Velan kasvu taseella ei kuitenkaan vaikuta olemassa olevien taloudellisten kovenanttien laskentaan, koska niihin sovelletaan aiemmin voimassa olleita IFRS-standardeja. IFRS 16 voimaantumisen myötä liiketoiminnan muihin kuluihin ei enää sisälly vuokratulujakaan, vaan tuloslaskelmaan kirjataan poistot ja korkokulut, jolloin keskeiset tunnusluvut, kuten käyttökate (EBITDA), ovat muuttuneet.

Uuden standardin käyttöönotto vaikuttaa myös rahavirtalaskelman esitystapaan. Maksetut vuokratulot on siirretty liiketoiminnan nettorahavirrasta rahoituksen nettorahavirtaan, jossa maksut esitetään vuokrasopimusvelan takaisinmaksuina. Lyhennyksen osuus kirjataan rahoituksen rahavirtaan ja korkojen osuus käsitellään vastaavalla tavalla kuin muutkin korot. Uusi standardi ei vaikuta rahavirtalaskelman lopputulemaan, vaan ainoastaan siihen, missä vuokrasopimuskulujen maksut esitetään rahavirtalaskelmassa. Vertailulukuja ei ole oikaistu.

Vapo on soveltanut IFRS 16 standardin käyttöönotossa yksinkertaistettua menettelyä (mukautettu takautuva lähestymistapa), jonka mukaan vertailutietoja ei oikaista.

IFRS 16:n mukaan vuokrasopimusvelka arvostetaan diskonttaamalla tulevaisuuden vuokramaksut. Vapo arvostaa vuokrasopimusvelan nykyarvoon, huomioiden vuokra-ajan tulevat vuokrasopimusmaksut. Vuokrasopimusmaksut perustuvat vuokrasopimukseen ja sopimuksien maksusuunnitelmiin. Muut kuin vuokrasopimuskomponentit, kuten ylläpitovuokrat ja muut muuttuvat komponentit on eroteltu vuokrasopimusvelasta ja kirjattu kuluksi. Toistaiseksi voimassa olevat vuokrasopimukset ja mahdolliset vuokra-ajan pidennysoptiot johto arvioi tiedossa olevan informaation mukaan: esimerkiksi toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen päättymisajankohta on arvioitu olevan päivä, jolloin vuokrasopimus todennäköisimmin päättyy ja vuokrasopimusten pidennysoptiot on otettu huomioon vuokratulua määrittäessä, jos jatko-optio tullaan todennäköisimmin käyttämään. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan alun perin samansuuruisesti kuin vuokrasopimusvelka ja oikaistaan jos sopimukseen liittyviä vuokria maksetaan ennakoon tai sopimukseen liittyä alkuvaiheen välittömiä menoja.

Käyttöoikeusomaisuuserät testataan arvonalentumisen varalta (IAS 36) mikäli arvonalentumisesta on viitteitä. Vuokramaksut diskonttataan käyttämällä vuokrasopimuksen sisäistä korkoa jos se on käytettävissä, muutoin käyttämällä vuokralle ottajan lisäluoton korkoa. Korko koostuu viitekorosta ja lisäluoton luottoriskimarginaalista. Lisäluoton korkoon vaikuttavat esimerkiksi sopimuksen pituus, sekä mahdolliset valuutta- ja maariskipreemiot.

Vuokra-ajan alkamisajankohdan jälkeen vuokrasopimusvelkaa lyhennetään maksetuilla vuokrilla, vuokra menee lyhennykseksi ja koroksi, velkaa arvioidaan säännöllisin välein uudelleen, jotta vuokrasopimusvelka kuvastaa tulevia maksuja. Vuokra-ajan alkamisajankohdan jälkeen käyttöoikeusomaisuuserästä tehdään poistoja ja mahdollisia alaskirjauksia.

Vapo käyttää olemassa olevia helpotuksia, kuten alle 12 kuukauden pituisten sopimusten, arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevien sopimusten sekä aineettomien hyödykkeiden sopimusten jättämistä taseeseen kirjaamisen ulkopuolelle. Lyhytaikaiset sopimukset, arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä

koskevat sopimukset ja muuttuvat vuokramaksut, jotka eivät sisälly vuokrasopimusvelkaan, esitetään kuten aikaisempina vuosina tuloslaskelmassa liiketoiminnan muina kuluina.

MEUR	30.4.2019	IFRS16 oikaisu	1.5.2019
Aineettomat hyödykkeet & liikearvo	63,9		63,9
Aineelliset hyödykkeet	432,7	44,6	477,3
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset	47,6		47,6
PITKÄAIKAISET VARAT	544,2	44,6	588,8
Vaihto-omaisuus	146,0		146,0
Lyhytaikaiset saamiset ja rahavarat	115,6		115,6
LYHYTAIKAISET VARAT	261,6	0,0	261,6
VARAT YHTEENSÄ	805,8	44,6	850,4
OMA PÄÄOMA	404,0		404,0
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	198,8	38,4	237,2
Pitkäaikainen koroton pääoma	31,9		31,9
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	230,7	38,4	269,1
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	78,2	6,2	84,4
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	92,9		92,9
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	171,1	6,2	177,3
OMA JA VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	805,8	44,6	850,4

Osavuositarkastuksen tiedot ovat tilintarkastamattomat.

Konsernin laaja tuloslaskelma

MEUR	5-8/2019	5-8/2018	Muutos %	5/2018-4/2019
LIKEVAIHTO	134,2	90,8	47,8 %	460,8
Liiketoiminnan muut tuotot	7,9	3,2	141,8 %	7,5
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	-1,3	-1,4	-0,9 %	0,9
Liiketoiminnan kulut	-123,7	-86,7	42,6 %	-394,2
Poistot	-22,3	-16,5	35,2 %	-41,5
Arvon alentumiset	0	0		-0,2
LIIKETULOS	-5,3	-10,6	49,3 %	33,3
Rahoitustuotot	0,1	3,1	-95,7 %	4,2
Rahoituskulut	-2,4	-2,8	-13,6 %	-7,1
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA	-7,6	-10,2	25,4 %	30,5
Tuloverot	-0,3	1,7	-119,6 %	-5,3
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-7,9	-8,5	6,1 %	25,2
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT:				
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä	-0,4	-0,2		0,6
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	-8,3	-8,6		25,8
Tilikauden voiton jakautuminen:				
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-8,0	-8,5		25,2
Määräysvallattomille omistajille	0,1	0		-0,1
	-7,9	-8,5		25,2
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:				
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-8,3	-8,6		25,9
Määräysvallattomille omistajille	0	0		-0,1
	-8,3	-8,6		25,8
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos				
Tulos/osake, euroa	-267	-282		840
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä	30 000	30 000		30 000

Konsernin tase

MEUR	31.8.2019	31.8.2018	30.4.2019
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	78,5	12,6	37,3
Liikearvo	26,5	5,3	26,6
Maa- ja vesialueet	35,8	40,2	37,1
Rakennukset ja rakennelmat	38,2	35,9	39,5
Koneet ja kalusto	133,5	120,6	135,1
Muut aineelliset hyödykkeet	210,8	217,6	221,0
Keskeneräiset investoinnit	24,1	30,3	23,6
Sijoitukset	21,1	16,7	20,8
Pitkäaikaiset saamiset	3,1	3,2	3,2
Laskennallinen verosaaminen	0	2,3	0
PITKÄAIKAISET VARAT	571,6	484,7	544,2
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	183,1	137,7	146,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	65,0	50,2	107,6
Rahat ja pankkisaamiset	4,9	8,3	8,0
LYHYTAIKAISET VARAT	253,0	196,1	261,6
VARAT	824,5	680,8	805,8
OMA JA VIERAS PÄÄOMA			
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön osakkeenomistajien oman pääoman osuus	358,2	329,9	366,2
Määräysvallattomat omistajat	37,8	0,4	37,7
OMA PÄÄOMA	396,0	330,3	404,0
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA			
Laskennallinen verovelka	11,5	16,2	11,7
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	193,3	229,7	198,8
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	8,4	6,5	7,9
Pitkäaikaiset varaukset	7,4	8,1	7,5
Eläkevelvoitteet	4,8	4,9	4,8
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	225,3	265,4	230,7
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA			
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	115,0	15,8	78,2
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	88,2	69,2	92,9
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	203,2	85,1	171,1
OMA JA VIERAS PÄÄOMA	824,6	680,8	805,8

Konsernin oman pääoman muutoslaskelma

MEUR	Osake- pääoma	Muut rahastot	Muunto- erot	Voitto- varat	Oman pääoman ehtoinen laina		Määräys- vallattomat omistajat	
					Yht.	Yht.	Yht.	Yht.
OMA PÄÄOMA 1.5.2019	50,5	30,5	-4,5	239,8	50,0	366,3	37,7	404,0
Oman pääoman muutokset								
Osingonjako								
Siirrot erien välillä								
Tilikauden laaja tulos yhteensä			-0,6	-7,7		-8,4	0,1	-8,3
Muut muutokset				0,3		0,3		0,3
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.8.2019	50,5	30,5	-5,1	232,4	50,0	358,2	37,8	396,0

MEUR	Osake- pääoma	Muut rahastot	Muunto- erot	Voitto- varat	Oman pääoman ehtoinen laina		Määräys- vallattomat omistajat	
					Yht.	Yht.	Yht.	Yht.
OMA PÄÄOMA 1.5.2018	50,5	30,5	-5,1	221,6	50,0	347,5	0,4	347,9
Oman pääoman muutokset								
Osingonjako				-9,0		-9,0		-9,0
Siirrot erien välillä								
Tilikauden laaja tulos yhteensä			-0,4	-8,5		-8,9	0	-8,9
Muut muutokset								
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.8.2018	50,5	30,5	-5,5	204,2	50,0	329,6	0,4	330,0

Konsernin lyhennetty rahavirtalaskelma

MEUR	5-8/2019	5-8/2018	5/2018-4/2019
<u>Liiketoiminnan rahavirta</u>			
Tilikauden voitto/tappio	-7,9	-8,5	25,2
Oikaisut tilikauden tulokseen	20,5	13,7	46,4
Käyttöpääoman muutos	3,5	-25,2	-43,4
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	16,1	-20,0	28,1
Saadut korot liiketoiminnasta	0	0,1	0,1
Maksetut korot liiketoiminnasta	-3,5	-1,7	-5,9
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	1,2	0,9	0,1
Maksetut verot liiketoiminnasta	-1,7	-2,5	-6,2
Liiketoiminnan rahavirta	12,2	-23,2	16,2
<u>Investointien rahavirrat</u>			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-11,4	-10,5	-37,8
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	4,3	3,7	14,5
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	0	0	-21,4
Ostetut osakkuusyhtiöosakkeet	-1,7	0	-1,8
Investoinnit muihin sijoituksiin	0	0,1	0,1
Lainasaamisten muutos	0	0	-0,1
Saadut osingot	0	2,4	2,4
Investointien rahavirta	-8,8	-4,2	-44,0
Rahavirta ennen rahoitusta	3,3	-27,5	-27,8
<u>Rahoituksen rahavirrat</u>			
Pitkäaikaisten lainojen ja muiden rahoituserien muutos	-6,4	2,8	15,0
Maksetut osingot	0	0	-9,0
Maksetut korot / hybridilaina	0	0	-3,3
Rahoituksen rahavirta	-6,4	2,8	2,7
Rahavarojen muutos	-3,0	-24,7	-25,1
Avaavan taseen mukaiset rahavarat	8,0	33,4	33,4
Rahavarojen muutos	-3,0	-24,7	-25,1
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0	-0,4	-0,4
Rahavarat tilikauden lopussa	4,9	8,3	7,9

SEGMENTTITIEDOT 5/2019-8/2019

	Energy	Grow&Care	New Businesses	Muut	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
MEUR						
Ulkoinen liikevaihto	44,2	90,0		0	0	134,2
Sisäinen liikevaihto	1,0	0,3		0	-1,3	
Liikevaihto	45,1	90,2		0	-1,3	134,2
Segmentin liikevoitto/-tappio	-11,4	4,1	-0,8	2,7	0	-5,4
Rahoitustuotot ja -kulut				-3,0		-3,0
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot				-0,3		-0,3
Tilikauden tulos	-11,4	4,1	-0,8	-0,6	0	-8,6
Segmentin varat	533,1	247,8	7,8	149,3	-153,2	784,9
Osuudet osakkuusyhtiöissä	19,7	0,4				20,1
Kohdistamattomat varat				50,2	-30,6	19,6
Varat yhteensä	552,8	248,2	7,8	199,5	-183,7	824,6
Segmentin velat	59,1	18,0	2,2	1,9	-1,1	80,2
Kohdistamattomat velat				390,4	-41,9	348,5
Velat yhteensä	59,1	18,0	2,2	392,3	-43,0	428,7
Investoinnit	4,8	2,8	1,7	2,0	0	11,2
Poistot	15,0	6,6	0	0,7		22,3

SEGMENTTITIEDOT 5/2018-8/2018

	Energy	Grow&Care	New Businesses	Muut	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
MEUR						
Ulkoinen liikevaihto	44,0	46,7		0,1	0	90,8
Sisäinen liikevaihto	0,6	0		0	-0,6	
Liikevaihto	44,6	46,7		0,1	-0,6	90,8
Segmentin liikevoitto/-tappio	-11,0	4,8	-0,7	-3,7		-10,6
Rahoitustuotot ja -kulut				0,4		0,4
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot				1,7		1,7
Tilikauden tulos	-11,0	4,8	-0,7	-1,5	0	-8,4
Segmentin varat	504,5	132,9	3,3	126,6	-126,6	640,7
Osuudet osakkuusyhtiöissä	15,6	0,4			0	16,0
Kohdistamattomat varat				81,3	-58,4	23,0
Varat yhteensä	520,1	133,3	3,3	207,9	-185,0	679,6
Segmentin velat	47,2	11,2	0	1,9	-0,8	59,4
Kohdistamattomat velat				386,5	-95,4	291,1
Velat yhteensä	47,2	11,2	0	388,3	-96,2	350,5
Investoinnit	9,0	1,0	0,3	0,4		10,6
Poistot	13,0	3,2	0	0,4		16,5

SEGMENTTITIEDOT 5/2018-4/2019

MEUR	Energy	Grow&Care	New Businesses	Muut	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen liikevaihto	281,7	178,9		0,2	0	460,8
Sisäinen liikevaihto	7,6	0,1		0	-7,8	
Liikevaihto	289,4	179,0		0,2	-7,8	460,8
Segmentin liikevoitto/-tappio	33,2	13,0	-2,2	-4,2	-6,5	33,3
Rahoitustuotot ja -kulut					-2,8	-2,8
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot					-5,3	-5,3
Tilikauden tulos	33,2	13,0	-2,2	-4,2	-14,7	25,1
Segmentin varat	526,8	257,4	6,1	142,3	-164,6	768,1
Osuudet osakkuusyhtiöissä	19,4	0,4			0	19,8
Kohdistamattomat varat				47,9	-30,0	17,9
Varat yhteensä	546,2	257,8	6,1	190,2	-194,6	805,8
Segmentin velat	41,0	28,7	1,7	2,2	-1,4	72,2
Kohdistamattomat velat				371,1	-41,7	329,4
Velat yhteensä	41,0	28,7	1,7	373,3	-43,0	401,6
Investoinnit	27,3	4,2	3,1	26,8	0,6	62,0
Poistot	31,7	8,9	0	0,6		41,2

ANNETUT VAKUUDET, VASTUUSITOUMUKSET JA MUUT VASTUUT 31.8.2019 31.8.2018 30.4.2019

TEUR

Annetut vakuudet

Omien velkojen vakuudeksi

Vastuut omista sitoumuksista

Kiinnitykset			
Takaukset	15 015	20 613	14 438
Yhteensä	15 015	20 613	14 438

Muiden puolesta annetut takaukset

Vastuusitoumukset osakkuusyhtiöiden puolesta

AVOIN JOHDANNAISSOPIMUSKANTA

TEUR

31.8.2019

31.8.2018

30.4.2019

Nimellisarvo

Nimellisarvo

Nimellisarvo

Käypä arvo

Käypä arvo

Käypä arvo

Korkojohdannaiset	10 000	40 000	10 000
	-10	-331	-35
Valuuttajohdannaiset	80 428	76 890	89 934
	358	-423	429
Hyödykejohdannaiset	7 146	8 375	7 090
	3 323	2 735	3 264
Yhteensä nimellisarvot	97 574	125 265	107 024
Yhteensä käyvät arvot	3 671	1 981	3 658